

PHÂN TÍCH CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN THƯƠNG MẠI NỘI NGÀNH HÀNG NÔNG SẢN GIỮA VIỆT NAM VÀ CÁC NƯỚC THÀNH VIÊN CPTPP*

**Quantitative analysis of factors affecting intra-industry trade
of agricultural products between Vietnam and CPTPP countries**

PHẠM THÀNH CÔNG

*B*ài viết phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến thương mại nội ngành (IIT) hàng nông sản giữa Việt Nam và các nước CPTPP (Canada, Chile, Peru, Xingapo, Malaixia, Ôxtrâyliia, Nhật Bản) dựa trên mô hình định lượng. Kết quả phân tích thực nghiệm cho thấy: khoảng cách địa lý là yếu tố có ảnh hưởng có ý nghĩa nhất và đúng như kỳ vọng; các yếu tố như quy mô nền kinh tế (GDP) và độ mở thương mại là những nhân tố quan trọng ảnh hưởng đến IIT của Việt Nam và các quốc gia đối tác trong mẫu nghiên cứu nhưng chiều tác động trái với kỳ vọng; trong khi đó, các yếu tố như thu nhập bình quân đầu người, chênh lệch về thu nhập bình quân đầu người, đầu tư trực tiếp nước ngoài và tỷ giá hối đoái thực không có ảnh hưởng đáng kể.

Từ khóa: công cụ định lượng, nhân tố ảnh hưởng, thương mại nội ngành, nông sản.

This article analyzes the factors affecting intra-industry trade (IIT) of agricultural products between Vietnam and countries in the CPTPP (Canada, Chile, Peru, Singapore, Malaysia, Australia, and Japan) using a quantitative model. The empirical analysis results show that geographical distance is a key factor affecting the IIT of Vietnam and its partner countries in the research sample. In contrast, factors such as per capita income, the difference between per capita income, foreign direct investment, and real exchange rate do not have a significant impact. Though the economy size and the openness significantly affect IIT, their impact directions are not as expected.

Keywords: quantitative tools, influencing factors, intra-industry trade, agricultural products.

1. Đặt vấn đề

Trong những thập niên gần đây, quá trình toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế đã và đang diễn ra mạnh mẽ trên thế giới. Trong bối cảnh đó, kinh tế Việt Nam đã có những biến đổi tích cực trong các quan hệ thương mại quốc tế. Một trong những minh chứng về sự hội nhập là Việt Nam đã ký kết Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) ngày 4-2-2016 và được đổi thành Hiệp định

Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) vào năm 2017 sau khi Mỹ rút khỏi Hiệp định. Hiệp định sẽ mở

Phạm Thành Công, ThS., Viện Kinh tế Việt Nam và Thế giới.

* Bài viết là sản phẩm của đề tài cấp cơ sở “Các nhân tố ảnh hưởng tới thương mại nội ngành giữa Việt Nam và các nước CPTPP: trường hợp ngành nông sản” do ThS. Phạm Thành Công làm chủ nhiệm, Viện Kinh tế Việt Nam và Thế giới chủ trì thực hiện.